

سید حسن نصر الله:

نباید با قضیه
ربودن امام موسی
صدر تشریفاتی
بر خورد کنیم

صفحه ۵

هشدار امام!

«...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعوا می کنیم...
دعوی من و شما و همه کسانی که دعوا می کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سال سی و چهارم ♦ شماره ۱۴ ♦ شماره مسلسل ۱۴۶۱ ♦ نیمه اول آبان ماه ۱۳۹۲ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

برگزاری آیین تجلیل از مقام علمی و فرهنگی آیت الله اشکوری

چشم‌نامه استاد سیداحمد حسینی اشکوری رونمایی شد

بزرگداشت استاد سیداحمد حسینی اشکوری با حضور دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، سیدعباس صالحی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آیت‌الله سیدهادی خسروشاهی، علی شجاعی صائین مدیرعامل خانه کتاب، احمد مسجدجامعی رئیس شورای شهر و جمعی از اهالی فرهنگ و ادب در سرای اهل قلم برگزار شد.

در این مراسم رئیس مجلس شورای اسلامی از کتاب «چشم‌نامه استاد سیداحمد حسینی اشکوری» که به کوشش حجت‌الاسلام دکتر رسول جعفریان رئیس سابق کتابخانه مجلس شورای اسلامی و دانشیار دانشگاه تهران به نگارش درآمده بود، رونمایی کرد.

کتاب «چشم‌نامه استاد سیداحمد حسینی اشکوری» دارای ۴۸ بخش نظیر درآمد، بلوای اصفهان، جنگ امام علی (ع) با طال، ترجمه احوال محمدعلی بن محمدباقر هزار جریبی، ملاحظاتی پیرامون متن دیوان عنصری، معرفت امام، دیوان‌نوشته‌های نگاری در مسجد، سفرنامه منظوم حج، سفرنامه منظوم بلخ، تصحیح بخشی از رساله در علم تاریخ، نامه‌های از اصفهان به کربلا و تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در ایران عصر صفوی است.

براساس این گزارش استاد سیداحمد حسینی اشکوری پژوهشگر و محقق از پرکارترین فهرست‌نگاران نسخه‌های خطی در ایران معاصر است که خدمات شایان توجهی در این حوزه و دیگر حوزه‌های علوم اسلامی داشته است.

استاد در سال ۱۳۱۰ شمسی در نجف به دنیا آمد و همانجا به تحصیل پرداخت و از سال ۱۳۴۰ به پژوهش و نگارش روی آورد. در سال ۱۳۵۰ همراه شمار زیادی از ایرانیانی که دهها سال بود در آن کشور زندگی می‌کردند، مظلومان از عراق بیرون آمده و در قم ساکن شدند. حضرتشان از همان زمان، افزون بر حضور در برخی از دروس آیات به کار پژوهش و فهرست‌نگاری پرداختند که تنها یک نمونه از کارهای وی تألیف ۲۷ مجلد فهرست نسخه‌های کتابخانه آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی است. استاد اشکوری در سال ۱۳۵۵ مجمع‌الذخائر الاسلامیه را تأسیس کرده و آثار فراوانی را در این مرکز تصحیح و منتشر کرده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات استاد اشکوری تأسیس مرکز احیای میراث اسلامی در سال ۱۳۷۳ برای حفظ و نگهداری نسخ خطی و نیز تهیه تصاویر نسخه‌های با ارزش از کتابخانه‌های مختلف دنیا بود. در حال حاضر هزاران نسخه خطی و عکسی در این مرکز نگهداری می‌شود که فهرست آنها در بیش از ۲۰ مجلد منتشر شده است.

استاد اشکوری علاوه بر انتشار دهها مجلد فهرست نسخ خطی از کتابخانه‌های خصوصی و عمومی کشور و نیز تدوین فهرست نسخ خطی عربی ایران، بسیاری از متون کهن دینی و رجالی را منتشر کرده و بدین ترتیب سهم به سزایی در تولید علم در ایران اسلامی داشته است. در این مراسم سیدعباس صالحی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بیان داشت: اگر بخواهیم استاد اشکوری را با چند شاخصه اصلی تعریف کنیم، شخصیتی خودساخته است که در زندگی‌نامه ایشان به سهولت می‌توان آن را دید.

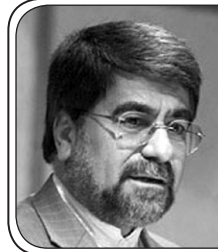
وی افزود: استاد اشکوری شخصیتی است که با تلاش شخصی به قله رسیده است و شرایط برای وی آماده نبوده، بلکه او شرایط را آماده کرده است. صالحی ادامه داد: ویژگی دوم استاد اشکوری، پشتکار ویژه و اساسی و پیگیرانه است که در مجموعه عظیم تعریفات دینی خود را می‌نمایاند یعنی تألیف ۳۰۰ عنوان کتاب کار راحتی نیست. وی افزود: نکته سوم تمحذ ایشان در یک مسیر و دوری از پراکنده‌نگاری که در واقع آفات کار یک محقق می‌تواند باشد، است. ادامه در صفحه ۴

گفتگویی با استاد
خسروشاهی درباره
آقا سید جمال‌الدین
واعظ اصفهانی

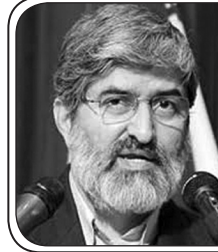
صفحه ۸

وزیر ارشاد مطرح کرد:
دعوت به تقریب
مذاهب اسلامی و از
میان برداشتن اختلافات
شیعه و سنی

صفحه ۶

علی مطهری:
علمای شیعه و سنی
باید دست در دست
هم دهند و با خطر
تکفیری‌ها مبارزه کنند

صفحه ۷

آیت‌الله سید محمد خامنه‌ای:
بنیاد صدرا فلسفه را به
صورت حکمت عملی
وارد اجتماع کرد

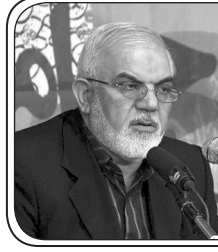
صفحه ۳

ترجمه قرآن و
رسالت پیش‌رو
حجت الاسلام والمسلمین
محمد نقدی

صفحه ۶

دکتر محمدجواد صاحبی:
امام موسی صدر
آزادی را
محور اصلاح‌گری
می‌داند

صفحه ۵

توصیه‌های آیت الله بوشهری به مبلغان و هشدار به برخی از فیلم‌سازان

دشمنان اکثر اهداف خود را از طریق جوانان پیاده می‌سازند. وی با بیان این که شما مبلغان باید روحانان مناطق تبلیغی خود را که مردم توجه کمتری به آنان دارند و به نوعی مورد کم‌لطفی قرار گرفته‌اند، بزرگ کنید، بیان داشت: سعی کنید روحانیت را بزرگ کنید، تا خودتان بزرگ شوید و تلاش‌تان بر این باشد با روحانیان و بزرگان شهر و یا روستا همکاری داشته باشید. امام جمعه قم ابراز کرد: نجات مستضعفان شیعه و جامعه اسلامی یکی از وظایف ما مبلغان است و باید در مناطقی تبلیغ کنیم که کمتر با مسائل شرعی و معرفتی سرو کار داشته‌اند و روحانی یا مبلغ کمتر دیده‌اند و اجر و لطف خداوند به این گونه افراد که در مناطق دوردست و محروم تبلیغ می‌کنند بیشتر است.

وی با اشاره به اهمیت تقوای الهی و رعایت آن در مناطق تبلیغی تصریح کرد: رفتار و نشست و برخاست شما مبلغان هزاران درس و تأثیر را در سطح جامعه دارد و به فرموده امام خمینی (ره) هر جا علمی حضور داشته باشد مردم آنجا منزه هستند.

مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور ادامه داد: طلبه اگر نسبت به مسائل روز جامعه غافل باشد در تبلیغ خود موفق نخواهد بود و نمی‌تواند جوابگوی خوبی برای نیازهای مردم به ویژه جوانان باشد.

وی با بیان این که نباید جز به نیت انجام تکلیف الهی و وظیفه شرعی تبلیغ کنید، افزود: تبلیغتان برای خدا و اهل بیت (ع) باشد و با قلبی متوکل به خدا تبلیغ کنید، چون شما امین مردم هستید و مردم نگاه ویژه‌ای به شما مبلغان دارند. آیت‌الله حسینی بوشهری اظهار داشت: وظیفه ما مبلغان امانتداری و صداقت در کارها، برخوردها، مشاورات، سخنان و بسیاری موارد دیگر است و ما باید این وظیفه را همچون انبیای الهی به خوبی انجام دهیم.

وی در بخش پایانی سخنان خود با انتقاد از صداوسیما به جهت پخش برخی سریال‌ها و سبک‌شمردن لباس مقدس روحانیت، ابراز داشت: اخیراً شنیده شده سریال دیگری ساخته شده که فرد مطرحی در آن لباس مقدی روحانیت را به تن کرده است.

وی با انتقاد شدید از طرح برخی موضوعات از جمله انتخاب بازیگر سریال‌های تلویزیونی و طنز در کسوت روحانیت در سریالی به نام «شاه‌گوش» که در آینده پخش خواهد شد، ادامه داد: ما هشدار می‌دهیم که بس است، کمکی به روحانیت نمی‌کنید، با روحانیت شوخی نکنید و با آبروی روحانیت بازی نکنید، که اگر این حوزه روزی تصمیم بگیرد، چیزی برای شما باقی نخواهد گذاشت.

آیت‌الله سید هاشم حسینی بوشهری، مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور در گردهمایی مبلغان دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم که در سالن اجتماعات مدرسه فیضیه برگزار شد، گفت: اساساً خروجی کار حوزه‌ها تبلیغ دین خداست و چه سخنی دلربا تر از سخنان کسانی که به خدا باور دارند و به سوی او مردم را دعوت می‌کنند. وی با بیان این که تبلیغ دین خداوند و سیره اهل بیت (ع) در روز قیامت مدال مبلغان خواهد بود، افزود: شما مبلغان پیام دینداری و دین‌باوری را به دنیا معرفی می‌کنید و باید این جایگاه خود را قدر بدانید.

مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور اظهار داشت: منبر، خطابه و تبلیغ از الطاف بزرگ خداوند است که نصیب ما شده است و ما باید از آن برای تبلیغ دین خدا و آشنایی مردم با خدا، پیامبر (ص) اهل بیت (ع) و اصول و فروع دین استفاده کنیم چون خیلی‌ها از این هنر و داشتن چنین جایگاهی محروم هستند. وی با اشاره به اشاره به ایام محرم الحرام و شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت حسین بن علی (ع)، خاطرنشان کرد: این که پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید «ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه» و همینطور «حسین منی و انا من حسین»، به خاطر شایستگی‌های است که در وجود امام حسین (ع) به وجود آمده است و ما نیز باید امام حسین (ع) را با تمام شایستگی‌ها به جهانیان معرفی کنیم.

آیت‌الله حسینی بوشهری با بیان این که محرم امسال شرایط و حساسیت خاصی در داخل و خارج کشور دارد، تصریح کرد: شما مبلغان باید نسبت به سیاست‌های خارجی نظام اطلاع کافی داشته باشید و بر اساس سیاست‌های کلی نظام حرکت کنید تا بتوانید بدون ایجاد کمترین تنش در فضای جامعه پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشید.

وی با تأکید بر استفاده مبلغان از آموزه‌های قرآنی در تبلیغ، ابراز داشت: مبلغان باید تلاش کنند جامعه اسلامی را با آموزه‌های قرآنی بیشتر آشنا کنند، اگر خمیرمایه کار تبلیغی قرآن و روایات باشد مردم میل بیشتری نشان می‌دهند و سخن تأثیر بیشتری بر مخاطب می‌گذارد.

مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور با بیان این که شما طلاب باید دغدغه ادب جامعه را داشته باشید، ادامه داد: برخی از ناهنجاری‌های جامعه به دلیل عدم حسن تأدیب و کمبود اخلاق اسلامی و اخلاق حسینی است. آیت‌الله حسینی بوشهری با تأکید بر شناسایی جوان‌های پاک در مناطق تبلیغی، گفت: امروز باید بیش از همه چیز به جوانان کشور توجه کرد، چون

آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه با بیان این که حکمت حیات است، اظهار کرد: زندگانی‌ای که زندگی حیوانی باشد زندگی نیست و ما باید در این مملکت و در محیط مان، از کودک گرفته تا بزرگ از خانواده گرفته تا مدرسه و دانشگاه و در محیط اجتماعی، در مشاغل و در همه جا بتوانیم از فلسفه بهره ببریم.

وی عنوان کرد: یکی از افتخارات مهم بنیاد این است که توانست فلسفه را به صورت راستین آن، یعنی به صورت حکمت عملی، به اجتماع بیاورد و وارد کند و مسائل اجتماعی را از چشم فلسفه بررسی کند و به مردم معرفی کند و ثابت کند که فلسفه برای اداره اجتماعات و برای رفاه حال بشر و ساختن بشر و کامیابی اوست.

آیت‌الله سید محمد خامنه‌ای:

بنیاد صدرا فلسفه را به صورت حکمت عملی وارد اجتماع کرد

باب این که آیا می‌شود برای فلسفه کاری انجام داد و آیا می‌شود ملاصدرا را معرفی کرد صحبت می‌کردیم و به همت همین دوستان و دوستانی که بعداً به ما ملحق شدند آن نگاه تردیدآمیز و پرسؤال به نتیجه نشست و ما توانستیم به بسیاری از اهداف برسیم و پس از ۲۰ سال امروز واقعا جای شادی است که این مقصود محقق شده است.

آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به وجه اصلی این خوشحالی گفت: البته ملاصدرا حکیم بزرگی بود که باید فرزندان این آب و خاک او را می‌شناختند و در دنیا معرفی می‌شد و اکسیری که او کشف کرده بود باید در دست همه مردم دنیا قرار می‌گرفت اما مهمترین این که حیف بود که ملتی به بزرگواری ملت ایران و با آن همه سابقه فرهنگ و تمدن از حکمت دور باشد.

وی افزود: البته در مدارس، فلسفه و حکمت هست ولی آنچنان که باید جایگاه خود را در دل‌ها نداشت و با

مراسم گرامیداشت بیستمین سال تأسیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا با حضور آیت‌الله سید محمد خامنه‌ای، رئیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا، رضا داوری اردکانی، آیت‌الله سید مصطفی محقق داماد، غلامحسین ابراهیمی دینانی از اعضای هیئت مؤسسين و هیئت امنا و جمعی از اعضای بنیاد حکمت اسلامی صدرا هشتم آبان‌ماه در مجتمع فرهنگی تلاش برگزار شد.

بنابر این گزارش، در ابتدای این مراسم آیت‌الله خامنه‌ای گفت: پس از ۲۰ سال پیمودن راهی دشوار در بنیاد حکمت اسلامی صدرا، امروز می‌توانیم افتخار و مباحث کنیم که بر بامی ایستاده‌ایم که از فراز این بام و با مرور گذشته‌مان، این را احساس کنیم کاری که کرده‌ایم سودمند بوده است.

وی افزود: ۲۰ سال پیش در خدمت چند تن از بزرگان دانش و فلسفه، در جلسه‌ای کاملاً عادی و غیررسمی در

آیت‌الله محقق داماد عنوان کرد:

عرفان ملاصدرا؛ عرفانی مبتنی بر تعالیم اهل بیت (ع) و دوی درد عرفان‌های مبتذل

ملاصدراست.

آیت‌الله محقق داماد با اشاره به وجود جریاناتی که با تمام قوا سعی می‌کنند ملت را به سمت چهل بکشند، خاطرنشان کرد: اگر اهل اندیشه دیر بچیند از پشت خنجر خواهند خورد و یک مرتبه چشم باز خواهند کرد و می‌بینند که از در و دیوار خرافه می‌پاشد و شکل دادن به پایگاهی عقلانی از خدمات بنیاد حکمت اسلامی صدرا است که رئیس آن فردی شناخته شده برای همه افراد است و بحمدالله چنین بنیادی تا این حد رشد کرده و آثار فراوانی ارائه کرده است.

وی مرحله بعدی را معرفی این اندیشه به جهان عنوان کرد و گفت: فلسفه صدرایی هنوز در درون کشور ما محدود است و هنوز جایی باز نکرده است؛ این در حالی است که غزالی ضدفلسفه در خارج از مرزهای ما دهها برابر ملاصدرا معرفی و شناخته شده است. فلسفه ملاصدرا آن طور که باید و شاید در دنیا باز نشده است و این رنجی که بنیاد تحمل می‌کند بیشترین هدف آن در جهت اشاعه فلسفه صدرایی اولاً در داخل کشور و در رتبه بعد در جهان است.

آیت‌الله محقق داماد در پایان سخنانش افزود: بایستی خطاب به این بنیاد یک بیت از ملک الشعرای بهار را بخوانم که «نوبهاری که اعتدالش ز آفتاب حکمت است/ از نسیم مهرگانی در امان است ای حکیم».

بزرگی که در بنیاد حکمت اسلامی صدرا برای فلسفه به طور کلی و حکمت صدرالمآلهین به خصوص برداشته شده است، درباره وجه اهمیت ملاصدرا در انتخاب او به عنوان منظور اصلی بنیاد، گفت: ایران کشور شیعی است و تربیت ایران به نام مبارک اهل بیت (ع) و خاندان پیامبر (ص) و تعالیم و معارف ایشان معطر است و صدرالمآلهین شخصیتی است که ما به عنوان یک مسلمان با صبغه شیعی به او می‌بالیم. استاد دانشگاه شهید بهشتی افزود: از گوشه و کنار آثار صدرالمآلهین هر جا که وارد بشوید در پایان می‌بینید که آن جرقه تعلیمات و معارف اهل بیت (ع) در آثار ایشان وجود دارد.

وی در ادامه با اشاره به فعالیت ۲۰ ساله بنیاد حکمت اسلامی صدرا عنوان کرد: باید توجه داشته باشیم که اگر امروز این سد آهنین که مانند کوه تحت زحمات ریاست محترم و دوستان ایشان و اساتید بزرگی که معرف هستند نبود و اگر امثال این بنیاد نبود، با وجود عرفان مبتذلی که امروز در درون این کشور با چنگ و دندان سعی می‌کند پیش رود، چه می‌شد.

وی دوی درد این عرفان‌های مبتذل را عرفان ملاصدرا دانست و بیان کرد: باید عرفان ملاصدرا که عرفانی عقلانی و مبتنی بر تعالیم اهل بیت (ع) است معرفی شود و راه رسیدن به این عرفان اندیشه عقلانی

مهندس بهشتی:

نام امام علی (ع) خاک را طلا کرده است

شاه‌مردی، مدیرمسئول نشر آرما هم با ابراز خشنودی از این که «شالوده اصلی این اثر مکتوب، اماکن مذهبی استان اصفهان بوده‌است و ضرورت داشت آن را در همین استان منتشر کنیم» عنوان کرد: اگر تولید این اثر را ناشران دولتی برعهده می‌گرفتند، شاید کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی به زینت کتابخانه‌ها بدل می‌شد. می‌کوشیم این کتاب را در کتابفروشی‌ها و به علاقه‌مندان این حوزه عرضه کنیم.

در ادامه عباس مقتدایی، نماینده مردم اصفهان در دوره نهم مجلس شورای اسلامی و سخنگوی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی، گفت: این کتاب توانسته است آثار ارزشمند ایران را برای آیندگان محفوظ بدارد. در حقیقت، این کتاب ماندگاری آثار ملی ما را تضمین خواهد کرد.

بخشی از این آیین به نقد دکتر محمدمنصور فلامکی، چهره ماندگار معماری ایران، بر کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی اختصاص یافت. وی با بیان این که نقد و قضاوت کردن با هم تفاوت چشم‌افسائی دارند، گفت: تقدس خاک را با نام علی (ع) حتی برای لحظه‌ای نباید فراموش کرد و برای نقد این

رویکرد معنوی داشت، عنوان کرد: توجه به مسایل دینی از پیش از اسلام در فرهنگ ایران وجود داشته‌است. همچنین ولایت به عنوان اولویت در فرهنگ تشیع و تصوف محسوب می‌شود که در آن، نام علی (ع) در صدر قرار می‌گیرد. نام امام علی (ع) در ابنیه رسمی و ماندگار ما از دوران صفویه و حتی پیش از آن در دوران ایلخانیان، سلجوقیان و تیموریان دیده می‌شود.

یحیی طالبیان، رئیس پژوهشگاه هنر، فرهنگ و ارتباطات نیز طی سخنانی کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی را اثری علمی، پژوهشی و هنری خواند و گفت: محتوای این کتاب محصول تفحص و جست‌وجو در منابع علمی، مکتوب و آثار میدانی و تاریخی است. امیدوارم این اثر با آراستگی هنری و شکل قابل توجه در معرض نگاه ارباب علم و معرفت قرار داده‌شود.

وی با بیان این که نام امام علی (ع) یادآور فرهنگ و تمدن اسلامی است، اظهار کرد: هرکس به زبانی ارادت خود را به ایشان ابراز می‌کند، برخی به زبان شعر، برخی به زبان هنر و برخی به زبان موسیقی. همه این‌ها بیانگر پذیرفتن ولایت و جانشینی به‌حق علی (ع) است.

آیت‌الله سید مصطفی محقق داماد، استاد دانشگاه شهید بهشتی در مراسم گرامیداشت بیستمین سال تأسیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا برگزار شد، به بیان نکاتی در باب حکمت و بنیاد حکمت اسلامی صدرا پرداخت.

آیت‌الله محقق داماد با اشاره به این مطلب که کلمه «حکمت» ۱۶ بار در قرآن آمده است، بیان کرد: کاربرد کلمه «حکمت» در قرآن را می‌توان در چند دسته مورد بررسی قرار داد. در یک دسته حکمت به افراد خاصی نسبت داده شده است. در دسته دیگری از آیات قرآن به مقام حکمت پیامبران اشاره می‌شود. اما از سوی دیگر حکمت چیزی است که به همه داده شده؛ در حالی که درباره آن گفته شده است «یوتی من یشاء». بنابراین به قول صدرالمآلهین حکمت رحمت خاصه الهی است و نه رحمت عامه؛ چرا که با قید «من یشاء» آمده است.

وی افزود: همچنین در قرآن کریم متاع دنیا قلیل و حکمت خیر کثیر دانسته شده است و بنابراین ارزش حکمت از تمام متاع دنیا بیشتر است.

آیت‌الله محقق داماد در ادامه با اشاره تعریف صدرالمآلهین از حکمت در مقدمه جلد ششم «اسفار»، گفت: صدرالمآلهین حکمت را به علم الهیات، یعنی علم به هستی جهان و بایستی انسان تعریف کرده است. این

آیین رونمایی از کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی با حضور «یحیی طالبیان» رئیس پژوهشگاه هنر، فرهنگ و ارتباطات، دکتر «محمدمنصور فلامکی» چهره ماندگار معماری ایران، مهندس «سیدمحمد بهشتی» مشاور ارشد سازمان میراث فرهنگی، «مجتبی شاه‌مردی» مدیرمسئول نشر آرما، دکتر «عباس مقتدایی» نماینده مردم اصفهان در دوره نهم مجلس شورای اسلامی و سخنگوی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی و «غلامحسین معماریان» مولف اثر و جمعی از اهالی رسانه در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برگزار شد.

بهشتی، مشاور ارشد سازمان میراث فرهنگی در این مراسم گفت: در سرزمین‌های اسلامی خط و نوشته به عنوان یک عنصر همیشگی در اماکن مذهبی وجود دارد در حالی که در دیگر مناطق دنیا خط و نوشته اغلب به عنوان بخش انضمامی اماکن محسوب می‌شود. در فرهنگ اسلامی ماموریت هنرمندان، سیر از ظاهر به باطن اشیا بوده‌است و در حقیقت، هنرمندان کیمیاگرانی بوده‌اند که کارشان، از قوه به فعل درآوردن اشیا بوده‌است.

وی با بیان این که در مواجهه با آثار و ابنیه مذهبی باید

کتاب باید روشی را انتخاب کنیم تا به شناخت برسیم و آن را متکی به موضوع بدانیم.

این چهره ماندگار معماری ادامه داد: در تدوین و تالیف این اثر به پنج نکته اندازه، مقیاس، فاصله از دید انسان به اثر، نقش و رنگ توجه نشده است. اندازه تصاویر در سراسر کتاب یکسان است.

وی با بیان این که مقیاس، تعیین‌کننده فاصله است و قرائت نقش را بهتر می‌کند، یادآور شد: در کتاب مشخص نیست که مخاطب می‌تواند تصویرها را با ابزار یا بدون ابزار قرائت کند چون همه کتیبه‌ها و نقوش به یک اندازه در کتاب حاضر آورده شده‌اند و فاصله از نقش نیز محدودیت‌هایی دارد که در کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی رعایت نشده‌است.

در بخش دیگر این آیین، غلامحسین معماریان، مولف اثر، گفت: تالیف و تدوین کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی را از سال ۱۳۸۳ آغاز کردم و در سه سال اخیر کار اصلی آن را به همت دانشجویان دوره کارشناسی‌ام انجام دادم.

در پایان این آیین، بهشتی، طالبیان و مقتدایی از کتاب نام‌های امام علی (ع) در معماری ایرانی اسلامی رونمایی کردند و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات از مولف این اثر تجلیل کرد.

امام موسی صدر آزادی را محور اصلاح گری می داند

فلسطین. وی گفت: امام صدر در قضیه فلسطین با همه گروه‌های فلسطینی تعامل می‌کرد و از همه امکانات استفاده می‌کرد. ایشان با جاذبه‌ای که داشت توانسته بود بسیاری از گروه‌های فلسطینی را انسجام بدهد. آنان را جمع کند. حتی فراتر از این، توانسته بود در سران کشورها تأثیر بگذارد. اینکه عالمی دینی از ایران به لبنان مهاجرت کند و بتواند در سران عرب تأثیر بگذارد عجیب است. کسی که رئیس جمهور نبود. تنها عالمی دینی بود در کشوری دیگر، اما با نفوذ کلامش توانست سران عرب را در مسئله فلسطین جمع کند.

صاحبی تصریح کرد: امام موسی صدر درگیر مسائل فرقه‌ای و مذهبی نمی‌شد و تنها انسانیت برایش مهم بود. وی فراتر از آیین و شخص خاصی به انسان می‌اندیشید. در عین حال که این سعه صدر باعث نمی‌شد وی اصول را فراموش کند.

نقطه شروع حرکت مصلح

استاد صاحبی در ادامه بیان کرد، سؤال این جلسه این است که مصلح باید برنامه‌اش را از کجا شروع کند؟ فرد یا اجتماع؟ این سؤالی همیشگی است که محل اختلاف بسیار است. سید جمال اسدآبادی معطوف به اصلاح اجتماع بود. لذا سراغ سران کشورها می‌رفت تا بتواند اصلاح را ایجاد کند. اما شاگردش، محمد عبده، از نیمه راه با سید جمال اختلاف پیدا کرد و بیان کرد مشکل افراد است. لذا به سمت آموزش رفت. سید جمال اصلاح فرد را رد نمی‌کرد اما آن را بدون اصلاح جامعه مؤثر و کافی نمی‌دانست. متاثران از او هم معتقدند اصلاح اجتماعی باید در کنار اصلاح فرهنگی باشد.

وی افزود: آقای صدر این مطلب را به صراحت در مطالباتش تصریح کردند که مصلح نسبت به افراد مسئولیت دارد و نمی‌تواند بر فساد و انحراف افراد چشم بگذارد و بگوید باید کارهای بزرگ کرد. مسلمان در برابر یک فرد هم مسئول است. بنابراین، مصلح هم برای جامعه کار می‌کند و هم روی افراد.

اصلاح اسلامی باید برای تمدن جدید پروژه اصلاح داشته باشد.

استاد صاحبی اظهار داشت: برنامه اصلاح اسلامی باید برای همه مظاهر تمدن جدید پروژه اصلاح داشته

به گزارش روابط عمومی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، دومین جلسه از ششمین درس گفتار ماهانه اندیشه و عمل امام موسی صدر، با سخنرانی استاد محمد جواد صاحبی برگزار شد.

در ابتدای این جلسه مهدی فرخیان، از اعضای واحد پژوهشی مؤسسه خلاصه‌ای از مباحث جلسه گذشته ارائه داد و سپس آقای صاحبی به صحبت پرداخت.

ویژگی‌ها و شرایط مصلح

وی در این جلسه درباره ویژگی‌ها و شرایط مصلح صحبت کرد. شرایطی که به زعم وی، مصلح بدون داشتن آن موفق نمی‌شود. صاحبی سعه صدر و تأکید بر همگرایی را دو ویژگی لازم دانست که در جلسه گذشته به آن‌ها اشاره شده بود اما در این جلسه به طور مفصل درباره آن صحبت کرد.

استاد حوزه و دانشگاه گفت: از ویژگی‌های مصلح این است که کل نگر باشد. جزئی نگر مانع از پیشبرد پروژه اصلاح است. مصلح باید از بالا به مسائل نگاه کند و افق‌های دور را ببیند. در آثاری که از امام دیدم نمونه‌های خیلی خوبی را در این مورد دیدم. کسانی که با آقای صدر حشر و نشر داشتند خاطراتی را نقل می‌کنند که نشان می‌دهد آقای صدر هرگز خود را درگیر مسائل جزئی نکرد.

وی ادامه داد: مصلح همیشه درگیر حمله مخالفان است؛ مخالفانی که انگیزه حسادت دارند یا دشمن‌اند یا فریب خورده دشمن یا مخالف اصلاحات. امام موسی صدر هم مستثنی نبود و مانند مصلحان دیگر محسود حاسدان بود. قدرت کلام و نفوذ امام باعث حسادت‌ها می‌شد. اما از ایشان عکس‌العملی نمی‌بینیم. آقای شرف الدین نقل می‌کند امام صدر به این مخالفت‌ها و حملات نه تنها اعتنا نمی‌کرد، حتی فکر هم نمی‌کرد و همواره آینه را در نظر داشت. وی اهل بدگویی از افراد نبود.

استاد صاحبی تصریح کرد: مصلح اگر بخواهد درگیر مسائل شخصی شود و شخصیتش را محور قرار دهد، توفیق از او سلب می‌شود. افراد بسیاری مدعی بودند ما نه جاذبه داشتند و نه توانستند حرکتی ایجاد کنند، چرا که درگیر مسائل جزئی می‌شدند.

وی افزود: همین سعه صدر بود که به امام موسی صدر جاذبه ویژه بخشیده بود و می‌توانست در میان گروه‌های مختلف حضور پیدا کند و برای همه جاذبه داشته باشد. لطافت و ظرافتی که در رفتار امام صدر هست به او جاذبه ویژه‌ای بخشیده است. همانطور که پیامبر اینگونه بود و بخش عمده‌ای از جاذبه ایشان به دلیل همین سعه صدر و بزرگ منشی بوده است.

دکتر صاحبی در ادامه چند نمونه از سیره امام موسی صدر ذکر کرد، از جمله رویکرد امام به مسئله

باشد و آن‌ها را در نظر بگیرد. این برنامه اصلاح تابع منابعی است. در پروژه اصلاح اسلامی این منابع قرآن، سنت و سیره معصومان است که همه مصلحان بر آن تأکید دارند.

وی ادامه داد: سؤال این است که باید چه نگاهی به این منابع داشته باشیم؟ نگاه ظاهرگرایانه یا نگاهی که امام صدر هم به آن معتقد است و می‌گوید این منابع نیاز به تفسیر دارند؟ آقای صدر می‌گوید قرآن بطن‌هایی دارد. عرب صدر اسلام به اندازه خودش از قرآن درک می‌کرد و انسان مدرن امروز به تناسب دوران خودش فهم بیشتری دارد. لذا قرآن جاویدان است. چون هر روز باید فهم جدیدی از آن داشته باشیم. بی‌توجهی به این مسئله ما را در ورطه‌ای می‌اندازد که سنت گرایان و گروه‌های سلفی در آن افتاده‌اند.

صاحبی افزود: امام موسی صدر در سیره هم معتقد به تفسیر و اجتهاد بود و اینکه باید اصولی را از آن استخراج کنیم. گروه‌هایی مانند سلفی‌ها در همین جا ایراد دارند. آنان معتقدند ظاهر نص و سنت حجت است. به همین دلیل هیچ پدیده جدیدی را نمی‌پذیرند و استفاده از آن‌ها را حرام می‌دانند. در حالی که امام صدر به صراحت می‌گوید باید تفسیر تازه‌ای از قرآن و سنت و حتی سیره داشته باشیم و آن‌ها را مطابق شرایط زمان احیا کنیم.

وی سپس با بررسی و تحلیل دو دیدگاه اصولگرایی و اصلاح طلبی شناخته شده در ایران، به تحلیل و نقد هر دو نگاه پرداخت و بعد درباره نگاه امام موسی صدر گفت: اصلاح‌گری در کلام امام موسی صدر به این معناست که باید با الگوهایی که از دل کتاب و سنت به دست می‌آوریم و اجتهاد می‌کنیم، بتوانیم به معضلات و پرسش‌های جامعه‌مان پاسخ مناسب بدهیم.

نگاه امام موسی صدر به آزادی: آزادی انسان، محور اصلاح‌گری

آقای صاحبی تأکید کرد: یکی از مسائلی که آقای صدر در آثارشان بسیار به آن تأکید دارد این است که پروژه اصلاح شامل چه محورهایی می‌شود؟ از دیدگاه امام مهم‌ترین محور آزادی انسان است. مهم‌ترین کار اصلاح‌گری، آزادی انسان است. از نظر آقای صدر آزادی در اسلام اندازه و پایانی ندارد و حدی او را محدود نمی‌کند. این، تعریف جدیدی از آزادی است. زیرا این حقی است که خدا به انسان داده است و برای آن حدی تعیین نکرده. آزادی حقیقی تام و تمام و نامتناهی است. اما آیا این به این معناست که هر فردی مختار است هر کاری انجام دهد؟ خیر. سؤال اصلی این است که انسان می‌خواهد از چه چیز آزاد شود؟ آزادی از دو فشار است: فشار دورنی و فشار بیرونی. فشار دورنی همان نفس انسان است. تلاش اول رهایی از این بند است. آزادی

سید حسن نصر الله:

نباید با قضیه ربودن امام موسی صدر تشریفاتی برخورد کنیم

کسی برود از او بازجویی کند. که تا امروز مسئولان لیبی مانع این مسئله می‌شوند. خب، دیگری در زندان نیست. کشورهایی هستند که ادعا می‌کنند دوست لبنان و ملت آن هستند. موسی کوسی هم مهمان آنان است و به او پول می‌دهند و خرج بی‌فایده‌ی منادیان جنگ داخلی در لبنان فراموش می‌شوند. تا بگویم این پرونده‌ها جنبه‌ی انسانی، ملی و اخلاقی دارند. و در درجه‌ی اول حکومت باید مسئولیت کامل خود را در قبال این‌ها بپذیرد و کمیته‌های متخصص تمام‌وقتی را برای این مسئله مشخص کند و سپس همه‌ی ما در موضع مساعدت قرار خواهیم گرفت.

لیبی وارد مذاکره شوند و برای این منظور تلاش ویژه و مضاعف به خرج دهند. این حکومت است که باید علاوه بر همه‌ی تلاش‌هایی که انجام گرفته باز هم بکوشد. دبیر کل حزب الله لبنان گفت: برای این که در کلیات نماییم: امروز دو نفر در اختیارند. اولی در لیبی زندانی است و نامش عبدالله سنوسی است. -به خاطر این که

در کلیات نماییم عرض می‌کنم. -دومی در هتل‌های پایتخت‌های عربی و مخصوصاً خلیجی دوره می‌گردد و شروع کرده و برای سازمان‌های امنیتی خلیج کار می‌کند. نامش موسی کوسی است. هر دوی این‌ها در سازمان‌های اطلاعاتی معمر قذافی کار می‌کرده‌اند. و هر دوشان می‌توانند [ما را] به محل امام، بازداشت‌گاه امام راهنمایی کنند و برسانند.

وی افزود: اگر بگویم، چنان که می‌گویم و معتقدیم... خب، همه منتظر چه هستند؟ این دیگر نیازی ندارد منتظر درمان معضلات و مشکل نظام و قدرت لیبی بمانیم. یک نفر در زندان هست که نیاز دارد

نصر الله گفت: در هر صورت معتقدم این مسئله نه فقط به یک خانواده، فرقه، مقاومت و ملت بلکه به کرامت این میهن و این امت ضربه زده. همان طور که کمی قبل درباره‌ی احترام صحبت کردم. این یک مسئله‌ی ویژه‌ی ملی است. می‌توان تلاش‌های بیشتری کرد. این‌جا حکومت باید مسئولیتش را بر عهده بگیرد. صراحتاً بگویم نباید با این مسئله به صورت تشریفاتی برخورد شود و تمام بار آن بر دوش جناب رئیس مجلس برادر نبیه بری یا وزارت خارجه -به خاطر این جمله می‌بخشیدم: چون وزیر امور خارجه شیعه است. - انداخته شود و گفته شود خودتان ببینید می‌خواهید با این مسئله چه کار کنید و گفته شود این به رئیس و وزیر شیعه‌ای که بر سر کار هستند مربوط می‌شود. یا این که به گردن خانواده‌ی خود امام موسی صدر انداخته شود. این یک مسئله‌ی ملی است. به همه‌ی لبنانیان و ملت لبنان مربوط می‌شود.

وی گفت: پنهان نمی‌کنم که در برهه‌ی اخیر به برادران مسئول در جمهوری اسلامی نامه نوشتیم و در این دوره درخواست کردیم بار دیگر با مسئولان جدید

سید حسن نصر الله، دبیر کل حزب الله لبنان، در بخشی از سخنان خود در مراسم بیست و پنجمین سالگرد تأسیس بیمارستان رسول اعظم(ص) که پایگاه «مقاومت اسلامی لبنان» منتشر کرد، گفت: با وجود همه‌ی این پرونده‌ها و عناوینی که نام بردم پرونده‌ای باقی می‌ماند که بسیار پر اهمیت، خطیر و حساس است. معتقدم احساسات بسیاری از لبنانیان از جمله بنده در هنگام استقبال‌مان از آزادگان زندان‌های اسرائیلی یا چند روز پیش -بنده از تلویزیون می‌دیدم ولی دیگران می‌توانستند حضور پیدا کنند- که شاهد بازگشت ربوده‌شدگان اعزاز و استقبال اهالی از آنان بودیم و در مناسبت‌هایی از این دست متوجه یاد، خاطره و مسئله‌ی امام حضرت امام و رهبر سید موسی صدر و برادران والا مقام و عزیزش جناب شیخ محمد یعقوب و جناب سید عباس بدر الدین می‌شود.

وی افزود: یعنی ما وقتی درباره‌ی مقاومت و در مناسبتی مربوط به مؤسسه‌ای در حوزه‌ی انسانی، خدماتی، اجتماعی و سلامت صحبت می‌کنیم در حال صحبت درباره‌ی امام مقاومت هستیم. امام مبارزه و نبرد در مقابل محرومیت و سهل‌انگاری.

با به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی در ایران، عشق و علاقهٔ همگانی برای فهم معارف قرآن کریم فزونی یافت و همزمان، گذشته از تحولات داخلی، دگرگونیهای لازم به طور نسبی در سازمانها و نهادهای خارج از کشور رخ نمود. با ظهور این پدیده، هم انتظار و توقع جهانیان در بیرون مرزها برای دست یافتن به منبع و ریشهٔ اصلی این دگرگونی افزایش یافت، و هم تعهد و پایبندی مسئولان ذی‌ربط و دوراندیش این انگیزه را به وجود آورد که برای نشر معارف قرآن در میان انسانهای مشتاق در سراسر جهان به طور جدی فکری کنند. این اندیشه در نهایت به تأسیس مرکزی مستقل به نام «مؤسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی» انجامید که رسالت آن ترجمهٔ قرآن به زبانهای زندهٔ دنیاست.

مؤسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی از آغاز فعالیت خود، ضمن فراهم نمودن بستر مناسب و زیرساختهای لازم برای این کار، با دور اندیشی و مشورت با افراد خبره و صاحب نظر و استفاده از ظرفیتهای موجود در داخل کشور، از زمان تأسیس خود در سال ۱۳۷۳ تاکنون توانسته است ترجمهٔ قرآن را به ۲۲ زبان در دستور کار خود قرار دهد که تاکنون ترجمهٔ قرآن به هفت زبان، شامل انگلیسی، فرانسه، ترکی آذری، ترکی استانبولی، چینی، اسپانیایی و اردو را به چاپ رسانده که در کشورهای آمریکا، انگلستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، اسپانیا، چین، هند و پاکستان منتشر می‌شود. مؤسسه کار ترجمهٔ قرآن به شش زبان دیگر را به نامهای: ژاپنی، بنگالی، گرجی، رواندایی، پشتو و مراتاو به پایان رسانده که در حال ویرایش نهایی هستند و ترجمهٔ قرآن به نه زبان دیگر را در دست انجام دارد که عبارتند از: بلتی، روسی، لوگاندایی، فرانسه، ایتالیایی، لرگی، سوندی، زولو و داگبانی.

در شرایط کنونی که بیداری اسلامی حیاتی نوین را آغاز کرده و آوازهٔ بلند آن جهانیان را متوجه خود ساخته، پرداختن به امر ترجمهٔ قرآن در عصر تشنهٔ معارف برای انسان سرخورده از تمدن غرب، امری اجتناب‌ناپذیر است. این واقعیت را باید بپذیریم که برخی از بداخلاق‌ها و حرکات تعصب‌آمیز چون اسائهٔ ادب به ساحت قرآن مجید، بیشتر بر اثر جهل و ناآگاهی نسبت به محتوا و معارف والای این میراث جاودان است. غریبان اگرچه

مغرض هم نباشند، از درک مفاهیم والا و ظریف قرآن محرومند. این کار باید به دست فرزندان مکتب وحی و کسانی که با فرهنگ قرآن مانوسند، انجام پذیرد.

«مؤسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی» به عنوان نهادهی که بدون موازی‌کاری این رسالت را به عهده دارد، بستری است برای تحقق این آرمان بزرگ و به جای ماندنی، گرچه این کار دیر شروع شده، اما امید است با پیشرفتی روزافزون همراه باشد. این رسالت سنگین اختصاص به گروهی خاص ندارد و همگان در آن سهیم‌اند. باید از همت همه مدد جست و از شتابزدگی پرهیز کرد که در کارهای اصیل فرهنگی عنصر زمان نقشی اساسی دارد.

سیاست راهبردی مؤسسه در اجرای این طرح عظیم نقشهٔ راهی است که مؤسسه در آغاز فعالیت خود از طریق سند مکتوبی که رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۷۴ هنگام بازدید از فعالیتهای این مؤسسه مرقوم داشتند، دریافت نموده است. معظم‌له در بخشی از آن پیام مرقوم داشتند:

«در این کار به تناسب اهمیت آن، دقت و پایبندی به اصول و موازین لازم‌است و هیچ سهل‌انگاری روا نیست.» ۱۸ مؤسسه فرهنگی ترجمان وحی افتخار دارد که با کمال دقت و امانتداری در چارچوب این رهنمود و به دور از هیاهوهای تبلیغاتی، تاکنون تلاش نموده است ضمن رعایت اصول و موازین، آنچه در توان خود دارد، به کار گیرد؛ اما به این اندازه هم بسنده نمی‌کند.

خوشبختانه هم اکنون در کشور فرهنگ دوست ما، کم نیستند مراکز و نهادهایی که با همت و یاری افراد فداکار و مشتاق، در بخش خصوصی و یا با پشتیبانی و مساعدت بخش دولتی به نوعی می‌توانند در سامان دادن به این امر مهم نقشی بسزا داشته باشند.

بدیهی است که توقع سرمایه‌گذاری وسیع در کاری فراگیر و جهانی و بزرگ چون ترجمهٔ قرآن به زبانهای مختلف دنیا، از مؤسسات خصوصی توقع بی‌جایی است؛ اما در بخش دولتی، سازمانها و نهادهایی هستند که با داشتن امکانات گسترده و حضور فعال و ارتباط تنگاتنگ با مراکز و شخصیت‌های علمی و فرهنگی در پهنهٔ جهان می‌توانند در به ثمر رساندن آن نقشی مؤثر داشته باشند. مشارکت علمی و عملی این گونه نهادها برای تحقق این امر مقدس هم لازم است و هم متوقع. ذیلاً به طور اختصار به برخی از مراکز و نهادها و به نحوهٔ پویا شدن این کار اشاره می‌کنیم:

وزیر ارشاد در دیدار با وزیر اوقاف سوریه مطرح کرد:

دعوت به تقریب مذاهب اسلامی و از میان برداشتن اختلافات شیعه و سنی

علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با دکتر محمد عبدالستار، وزیر اوقاف سوریه دیدار و گفت‌وگو کرد و در زمینه همکاری‌های اوقاف و امور خیریه با وی تفاهم‌نامه‌ای امضا کرد.

جنتی در این دیدار طی سخنانی گفت: این تفاهم‌نامه به منظور تفاهم نظر در مسایل مشترک و همکاری‌های بیشتر در زمینه اوقاف صورت گرفت، در طول سه روز اقامت آقای وزیر مذاکرات خوبی را با ایشان داشتیم و همچنین جمعی از علما و دانشمندان سوری در این هیئت هستند که در نهایت این موضوع مذاکرات منجر به امضای تفاهم‌نامه بین دو کشور شد.

وی با بیان اینکه این یادداشت زمینه‌ای برای همکاری‌های بیشتر فرهنگی، دینی و امور خیریه است، اظهار کرد: در این یادداشت زمینه‌های همکاری زیادی برشمرده شد، از آن جمله بهره‌گیری از خطبه‌های نماز جمعه دو کشور برای ایجاد وحدت بین مسلمانان و مقابله با هرگونه اندیشه افراطی و تکفیری و دعوت به تقریب مذاهب اسلامی و از میان برداشتن اختلافات فقهی بین تشیع و تسنن انجام شد.

جنتی افزود: همچنین یکی از مباحث این یادداشت تفاهم همکاری در زمینه‌های تبلیغی دینی و احیای میراث مکتوب عربی و اسلامی که هر دو کشور از این

ترجمه قرآن و رسالت پیش‌رو

حجت الاسلام والمسلمین محمد نقدی

نهاده‌ها و سازمانهایی چون: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، وزارت امور خارجه، جامعه المصطفی العالمیه، مجمع جهانی اهل بیت، مرکز کامپیوتری علوم اسلامی و حوزه‌های علمیه از جمله مراکزی هستند که به صورت مستقیم می‌توانند در این کار نقشی اساسی داشته باشند.

گرچه از حدود بیست سال پیش تاکنون کارهای پراکنده‌ای در مورد ترجمهٔ قرآن به زبانهای خارجی به صورت فردی یا گروهی در ایران انجام شده که به علت محدود بودنشان چندان قابل توجه نیستند. و بیشترین سهم را در این زمینه برخی از ناشران بخش خصوصی داشته‌اند که با سرمایهٔ اندک خود و با کمک و یاری افراد خیر و نیک‌اندیش و یا حمایت بخش دولتی به این کار پرداخته‌اند و حاصل آن، کپی کردن کارهای تکراری دیگران از طریق چاپ افست بدون هیچ گونه بررسی و نظارت و دخل و تصرف بوده است؛ اما با همهٔ اهمیت و ارزشی که این‌گونه کوششها در جای خود دارد، این کار نیست که از جمهوری اسلامی انتظار آن می‌رود.

باعنایت به آنچه گذشت و ضمن اینکه از همهٔ نیروها و امکانات محدود موجود مدد می‌جوییم و تا حد امکان کار را پیش می‌بریم، باز می‌افزاییم که برنامه‌ریزی دراز مدت برای چنین کاری مهم ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است، تنها همت بلند مسئولان و کارگزاران نظام و همکاری سازمانها و نهادهای همسو می‌تواند برای تحقق آن کارگشا باشد. نگاهی اجمالی به آمار و ارقام تعداد زبانهای دنیا و انتشار ترجمه‌های کامل قرآن و انجیل و مقایسهٔ بین آن دو می‌تواند تا حدودی اهمیت موضوع را برای همگان روشن کند و ما را با رسالت سنگینی که در پیش‌رو داریم، بیشتر آشنا سازد.

تعداد زبانهای دنیا

طبق آخرین آمار مندرج در کتاب مرجع زبان‌شناسی زبانهای دنیا (Ethnologue)، تعداد زبانهای مردم دنیا ۶۹۰۹ زبان است. از بین کتابهای متعلق به ادبیات بشری، اعم از دینی و غیردینی، از قرن گذشته تاکنون، کتاب مقدس مسیحیان دارای بیشترین آمار ترجمه به زبانهای جهان بوده است. طبق آمار سال ۲۰۰۵ میلادی، از ۶۹۰۹ زبان دنیا، تعداد زبانهایی که دارای ترجمه حداقل یکی از کتابهای عهدین بوده، ۲۴۱۵ زبان است. (این آمار در سال ۲۰۱۲ به ۲۵۳۸ عدد رسیده است) که شامل: ترجمهٔ ۶۸۰ زبان برای قارهٔ آفریقا، ۵۹۰

زبان برای آسیا، ۴۲۰ زبان برای منطقهٔ اقیانوسیه، ۴۲۰ زبان برای آمریکای لاتین و منطقهٔ کارائیب، ۲۱۰ زبان برای اروپا و ۷۵ زبان برای آمریکای شمالی بوده است. در حال حاضر ترجمه‌های کتاب مقدس به‌طور کامل یا به طور جزئی و به زبان مادری، در دسترس ۹۸ درصد از مردم جهان قرار دارد، و اتحادیهٔ انجمن‌های کتاب مقدس (The United Bible Societies) اعلام داشته است که مشغول برنامه‌ریزی برای ترجمهٔ کتاب مقدس به ۶۰۰ زبان جدید است.

ترجمه و نشر قرآن

طبق اطلاعات موجود در موسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی، در حال حاضر تعداد زبانهایی که ترجمهٔ کاملی از قرآن کریم دارند کمتر از ۱۰۰ زبان است، و چنانچه زبانهایی که دارای ترجمه‌ای ناقص یا منتخب از قرآن‌اند به آن افزوده شود، این تعداد به حدود ۱۴۵ زبان می‌رسد. مترجمان قرآن به ۱۴۵ زبان مذکور را می‌توان از نظر دینی و مذهبی به چند گروه تقسیم نمود: مسلمانان سنی مذهب، قادیانیه، شیعه، غیرمسلمان، در بعضی از زبانهای بزرگ جهان، مانند انگلیسی، فرانسه، آلمانی، اردو، فارسی، افرادی از دو یا بیشتر از گروههای مذکور قرآن را ترجمه کرده‌اند. از چهار گروه مذکور، شیعیان در ترجمهٔ قرآن و ترویج معارف قرآنی در میان ملل مختلف جهان، ضعیف‌ترین نقش را داشته‌اند.

قابل ذکر است که ۴۳/۵ درصد از جمعیت جهان به هیچ‌گونه ترجمه‌ای از قرآن اعم از کامل یا ناقص و منتخب دسترسی ندارند. با توجه به مراتب فوق، مؤسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی با دعوت از نمایندگان مؤثر: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مجمع جهانی اهل بیت، وزارت امور خارجه، مؤسسه کامپیوتری علوم اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه و حوزهٔ علمیهٔ قم، شورای مشورتی را برای این امر مقدس و مهم تشکیل داده تا با حضور آنان بتواند با نیرویی افزون‌تر و امکاناتی بیشتر در این راه گام بردارد. امیدواریم با همدلی و مساعدت این نهادها بتوانیم آنچه در خور این کتاب آسمانی است انجام دهیم.

پی‌نوشت:

۱. بخشی از دست نوشتهٔ معظم له هنگام دیدار از غرفهٔ مؤسسهٔ فرهنگی ترجمان وحی در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، سال ۱۳۷۴، موزهٔ هنرهای معاصر. این دست نوشته به عنوان یک سند راهبردی در دفتر مؤسسه موجود است.

احمد رضا دستغیب:

نقش مهم مجمع جهانی تقریب برای مقابله با تفکر تکفیری

نائب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس افزود: نکته دوما این است این مسئله شکافی را بین اهل تسنن و شیعه ایجاد می کند و طبیعتا تکفیری ها به دنبال این هستند که فاصله طیف هایی که در تفکر اسلام قرار می گیرند را عمیق تر کنند، که تا الان هم با توجه به اینکه رهبری جریان اهل تسنن دستخوش برخی از اعمال سلیقه های مدیریتی شده متأسفانه تا حدودی هم اینها موفقیت هایی را هم داشته اند.

وی با اشاره به نقش علمای شیعه و سنی برای مقابله با جریان تکفیری اظهار داشت: من معتقدم مجمع جهانی تقریب می تواند کمک شایانی توجهی را برای مقابله با تفکر تکفیری داشته باشد باید جلسات، همایش ها و نشست های متعددی در حوزه های مختلف در این زمینه انجام شود و در این زمینه بحث و گفتگو شود.

نائب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس افزود: به هر حال باید از این فرصت ها برای اطلاع رسانی بهره جست من فکر می کنم تا حدودی نشست های ما کاهش یافته است و ارتباطات ما کم شده است ما باید ارتباطاتمان را در سطح وسیع تری دنبال کنیم.

سیداحمدرضا دستغیب « نائب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی پیرامون تکفیری ها در گفتگو با تقریب اظهار داشت: در مورد پیدایش تکفیری ها دو مسئله وجود دارد اول اینکه تکفیری ها، تدابیر اتخاذ شده ای هستند که کشورهای غربی در ارتباط با موضوع مسلمانان داشتند و تلاش گسترده ای را در این زمینه صورت دادند، دوم اینکه از درون خود مسلمانان به جهت انحرافات که در آنها بود باعث شد که تکفیری ها به وجود بیایند. پس بنابراین ضعف مبانی ، اطلاعات و دانش محاط شده به موضوع اسلام با هر مکتب فکری که وجود دارد از یک سو و از سوی دیگر تدبیری که کشور های غربی بویژه صهیونیست ها که اخیرا خیلی روی این مسئله سرمایه گذاری کرده اند باعث پیدایش تکفیری ها شده است.

وی گفت: شدت عملی که تکفیری ها دارند در دو حوزه آسیب می زند، نکته اول اینکه یک نمای زشتی از اسلام را انعکاس می دهند که این فوق العاده مورد برداشت تبلیغاتی کشور های غربی است و بارها شاهد بودیم حتی این مسئله را به حدی رسانده اند که حرکات خشونت آمیز آنها در فضای مجازی معادل اسلام جستجو می شود.

علی مطهری:

علمای شیعه و سنی باید دست در دست هم دهند و با خطر تکفیری ها مبارزه کنند

به گزارش خبرگزاری تقریب (تنا)، «علی مطهری» عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی پیرامون منشأ پیدایش تکفیری ها گفت: منشأ اصلی تکفیری ها، تفکر وهابیت است که سابقه طولانی دارد و سایر مذاهب اسلامی آن را به عنوان یکی از مذاهب رسمی اسلامی قبول ندارند یعنی حتی مذاهب چهارگانه اهل سنت هم آن ها را به عنوان مذهب رسمی نمی شناسند و وهابیت در میان اهل سنت، چیزی شبیه به بهائیت در میان ماست. وی افزود: استعمار هم از وجود تکفیری ها در طول تاریخ استفاده کرده است امروز هم می بینیم که یک آشوبی را در دنیای اسلام ایجاد کرده اند و در واقع تکفیری ها یک نگاه جامد و بسته ای به اسلام دارند و دیگران را کافر می دانند و خیلی زود حکم به تکفیر دیگران می کنند و فرقه ای شبیه به خوارج در صدر اسلام هستند.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس با تأکید بر اینکه تکفیری ها الان، فتنه ای در دنیای اسلام هستند، افزود: به نظر من علمای شیعه و سنی باید دست در دست هم دهند و با این خطر مبارزه کنند.

وی تأکید کرد: علمای شیعه و اهل سنت باید گفتگو های زیادی درباره این موضوع داشته باشند و خطرات پیرامون این فرقه و سوء استفاده غرب و دشمنان اسلام از این فرقه را یادآور شوند و آن را به عنوان یک دشمن مشترک به شمار بیاورند. من معتقدم این روش می تواند در تضعیف و انهدام آن ها مؤثر باشد.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی درباره هدف غرب از حمایت از تکفیری ها گفت: طبیعتا غربی ها به دنبال تفرقه در دنیای اسلام هستند و هر چه تفرقه در دنیای اسلام بیشتر باشد به نفع آن ها است زیرا از پیشرفت دنیای اسلام هراس دارند.

مطهری تأکید کرد: اصلا سیاست استعمار در طول ۴۰۰ سال اخیر این بوده که دنیای اسلام همواره مشغول به خودش باشد و یا اینکه مشغول به یک بحران یا مشکل باشد و تأسیس اسرائیل در قلب دنیای اسلام هم برای این هدف بوده است.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس افزود: آنها می دانند اگر دنیای اسلام با منابعی که در اختیار دارد آزاد گذاشته شود و پیشرفت کند قطعا بر دنیای غرب تسلط پیدا می کند لذا همیشه می بینیم که دنیای اسلام را مشغول به خود کرده اند.

وی با اشاره به برخی اتفاقات تاریخی، گفت: شما در تاریخ خوانده اید وقتی که دولت عثمانی وجود داشت اگر چه دولت ایده آل اسلامی نبود ولی بالاخره یک دولت واحد اسلامی بود و اروپا از آن وحشت بسیار زیادی داشت بنابراین غربی ها آمدند و با فریب دادن برخی عرب ها و پیش کشیدن مسئله نژادی این دولت را منقرض نمودند و بعد هم در حالیکه به عرب ها قول داده بودند امپراتوری واحد عربی تشکیل می دهند اما آنجا را به سرزمین های کوچکی تقسیم کردند و می بینیم که تا امروز این مسئله ادامه دارد و اسرائیل را هم برای همین مسئله در داخل جهان اسلام ایجاد کردند.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در پایان تأکید کرد: ما نباید آلت دست غربی ها باشیم به نظر من علاوه بر سیاستمداران و حکام، علمای جهان اسلام باید وارد این بحث شوند و شر این تفرقه ها و شر این گروه ها را از دنیای اسلام کم کنند.

نهادینه شدن تقریب در سایه احترام به مقدسات یکدیگر

رشد حرکت علمی و دانشگاه مذاهب اسلامی بیشترین تاثیر را در تقریب می گذارد. کسانی که در این دانشگاه مقاطع مختلف تحصیلی را می گذرانند، هر کدام می توانند دعوت گر تقریب در هر کشوری باشند.

چه انتظاری از مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برای ایجاد همدلی و همفکری و زدودن اختلافات و کینه های میان مذاهب مختلف دارید؟

مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی منشور، اساسنامه و اهدافی دارد که سعی می کند روش های دستیابی به اهداف خود را محقق سازد؛ مجمع جهانی تقریب می تواند افرادی که برای آنها برنامه ریزی می کند را کنترل کرده و تلاش آنها برای تقریب را بررسی کند؛ از سوی دیگر باید افراطی ها و موارد اختلاف کنترل شوند و در موارد اتفاقی با همدیگر تعاون کنند.

نظر تان راجع به فتنه های مذهبی و بحران های سیاسی اخیر در کشورهای اسلامی چیست؟

نمی توان تنها عنوان فتنه مذهبی را به آن اطلاق کرد بلکه به نظر من این بحران ها ریشه سیاسی، اجتماعی و.. دارند. اینها ابزار و آلات دست دشمنان اسلام هستند؛ مایاید از توطئه بیگانگان و دشمنان امت اسلامی آگاه باشیم و حیلۀ های آنها را بدانیم و به مردمان خودمان اطلاع رسانی کنیم. در این زمینه بهترین راه این است که خداوند می فرماید«ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بَالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ » باید اطلاع رسانی در سایه حکمت و خیرخواهی بکنیم. کافران و مشرکان مکه و زمان پیامبر(ص) هم با حکمت و دعوت پیامبر گونه مسلمان شدند. اینها هم هرچه هستند، خود را معتقد به خدا می دانند. ما اگر دعوتمان با حکمت و موعظه و خیرخواهی باشد و اگر در دعوت خود به شیوه انبیاء عمل کنیم قطعا می توانیم اینها را به سمت اعتدال و اسلام هدایت کنیم.

پیامبر گرامی اسلام(ص) اختلاف امت اسلامی را «رحمت» توصیف می کند. چگونه باید از این رحمت در راستای توسعه و پیشرفت جهان اسلام استفاده کرد؟

اختلاف باید در حد اعتدال باشد و به مخالفت نکشد. در مسائل اجتهادی جایز است و در این گونه مسائل اختلاف رحمت است به این معنا که یک مطلب در مذهبی جایز و در مذهب دیگر جایز نیست؛ حالا در مذهبی که جایز نیست پیرو آن مذهب دچار ضرورت و اضطاری شده می تواند به مذهبی دیگر در شرایط خاص عمل کند که از آن مهلکه و اضطراب بیرون آید. یکی دیگر از دلایل رحمت بودن اختلاف به این معناست که اختلاف دیدگاه سبب می شود که انسان رشد کند؛ رشد در سایه پویایی و تحرک محقق می شود. در مسائل اجتهادی اگر اختلافی میان مجتهدین باشد، باعث می شود آنها راجع به دلایل خود بحث کنند و این کاوش و این بحث در چارچوب اصول و احترام سبب رشد علمی و عقلی می شود لذا همه اینها آثار رحمت هستند.

برگزاری کنفرانس وحدت اسلامی تا چه اندازه می تواند در ایجاد تقریب بین مذاهب اسلامی و وحدت بین مسلمانان مفید باشد؟

تقریب مذاهب از سوی مجمع تقریب در ایران اسلامی به دو روش دنبال می شود؛ یکی تأسیس دانشگاه مذاهب اسلامی و دیگری کنفرانس وحدت اسلامی. این کنفرانس ها بی نتیجه نیستند، در صورتی که افرادی که به این کنفرانس ها دعوت می شوند، تکراری نباشند و افرادی دعوت شوند که در کشورهای خودشان پایگاه مردمی دارند، هر چند این افراد ۱۰۰درصد با ما توافق نداشته باشند اما علی رغم کمی توافق ها از آنها برای شرکت در کنفرانس وحدت دعوت شود که این تاثیر گزار است و همچنین افرادی که دعوت می شوند، بررسی شود که معتقد به تقریب باشند لذا دعوت از افرادی که به تقریب معتقد نباشند، مفید نخواهد بود؛ اما

دیرکل جبهه عمل اسلامی لبنان:

تکفیری ها وهابی تبار و دست نشانده غرب هستند

بود پس از اینکه متوجه شد این اتحادیه وسیله ای برای کشتار مردم بی گناه شده است؛ اما این اعتراض جایگاهی در رسانه ها پیدا نکرد و مطرح نشد، که متأسفانه این مسئله جزئی از توطئه نابودی دوستی و محبت میان امت اسلامی بود.

جعید خاطرنشان کرد: ما می بینیم که این جوانان، به جای اینکه اتومبیل های بمب گذاری شده خود را به فلسطین برده و علیه اسرائیل به کار ببرند، علیه برادران مسلمان خود به کار می برند؛ آیا نابودی اسرائیل بهتر از کشتار مسلمانان نیست؟ آنان با این عملیات انتحاری علیه اسرائیل می توانند اسرائیل را به کلی نابود کنند.

وی در همین رابطه ادامه داد: انعکاس این روش بر اسلام و مسلمانان واضح و روشن است و در زمانی که آمریکا و اسرائیل از وضعیت موجود مسلمانان بسیار راضی هستند، تنها اشک ریختن برای امت اسلامی سودی نمی بخشد، زیرا ما داریم همدیگر را در کشورهای عربی و اسلامی به قتل می رسانیم.

شیخ جعید افزود: امروز تلاش می شود که بزرگترین ضربه به ارتش عربی در مصر و ارتش سوریه وارد شود و ارتش عراق نیز از هم پاشیده شود. تمام این اعمال به سود دشمن صهیونیستی است که شب و روز و با سوءاستفاده از عدم اهتمام کشورهای عربی و بین الملل، به بی حرمتی مسجد الاقصی ادامه می دهد. این خطرناک ترین مرحله ای است که امت اسلامی با آن مواجه است، با علم به اینکه از بین بردن دشمن صهیونیستی ما را با یکدیگر متحد خواهد کرد.

دیرکل جبهه عمل اسلامی لبنان در مورد آشنایی با مفتیانی که از روش تکفیری پیروی می کنند، اظهار داشت: اینان می گویند قرآن کریم ما را کفایت می کند و فتوهای خود را با استناد به قرآن کریم صادر می کنند، به همین دلیل می بینیم که گروه های مختلفی از این مفتیان یکی پس از دیگری به صورت مستقل اعلام

عضو شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با انتقاد از پدیده تکفیر در جهان اسلام، لازمه نهادینه شدن تقریب مذاهب اسلامی و وحدت بین مسلمانان را در سایه احترام به مقدسات یکدیگر دانست. مولوی «نذیر احمد سلامی» در گفت و گو با خبرنگار تقریب(تنا) پیرامون لزوم استفاده از ابزارهای موثرتر در گسترش تقریب بین مذاهب و ریشه های اختلافات و بحران های منطقه ای نظراتی را مطرح کرد که شرح این گفت و گو به قرار دیل است:

چگونه می توان مفهوم تقریب را در میان توده های مردمی مذاهب مختلف اسلامی پیاده کرد؟

مفهوم وحدت و تقریب زمانی در میان توده مردم پذیرفته می شود که فرقه ها احساسات مذهبی و مقدسات مذهبی همدیگر را مراعات کنند؛ پیروان یک مذهب نباید به مذهب دیگر و مقدسات یکدیگر اهانت کنند چون مذهب ریشه در اعماق وجود انسان دارد، در آن صورت تقریب و وحدت یک امر ناممکن خواهد شد. جایگاه تکفیر در فقه اسلامی چیست و چه تاثیری در روند همدلی و همبستگی میان مسلمانان دارد؟

در اسلام تأکید شده است که به هیچ اهل قبله ای کافر نگویید. کافر گفتن به کسانی که اهل قبله و نماز و روزه هستند از سوی دین مبین اسلام پذیرفته نیست. کافر گفتن یک فرقه حتی اگر واقعا هم کافر باشد، اصلا وظیفه دینی یک مسلمان نیست چه برسد به پیروان فرق اسلامی. و علی سبیل التیین که فلان فرقه کافر است، اسلام اصلا اجازه آن را نداده است. کلیاتی در دین مبین اسلام وجود دارد که عبارت است از این که هر کس یکی از ضروریات و بدیهیات دین را که توسط پیامبر گرامی اسلام(ص) به ما رسیده، انکار کند، کافر است. این که مصداق مشخص کند اصلا در اسلام چنین چیزی مطرح نیست.

دیرکل جبهه عمل اسلامی لبنان تأکید کرد: اگر تکفیری ها از عملیات انتحاری خود در فلسطین و علیه اسرائیل استفاده می کردند، اسرائیل حتما نابود می شد.

شیخ «زهیر جعید» دیرکل جبهه عمل اسلامی لبنان در گفتگوی اختصاصی با تقریب، در زمینه تکفیری ها و روش ها و اعمال آنان گفت: پس از پیروزی های ملت مسلمان لبنان بر دشمن صهیونیستی در سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۶ میلادی، یک اندیشه بلندمدت در جهان اسلام و عرب علیه دست آورد های امت اسلامی به وجود آمده است؛ این کار با طرح ایجاد تفرقه میان امت اسلامی و از طریق ایجاد تنش های مذهبی آغاز شد، به طوری که ما در شرایطی که به وحدت و برادری بسیار نیازمندیم، شاهد آن هستیم که مسلمان، برادر مسلمان خود را از بین می برد.

وی تأکید کرد: آنچه که تکفیری ها در برخی از کشورهای اسلامی انجام می دهند، از نظر معیارهای انسانی، اخلاقی و شرعی حرام است. این جوانان فریب خورده دست به اینگونه اعمال می زنند اما ما مکلفیم که آنان را به راه صحیح بازگردانیم.

شیخ جعید در پاسخ به سؤالی در زمینه نقش مراجع و مؤسسات دینی برای جلوگیری از پدیده تکفیر و مبارزه با این اعمال خاطرنشان کرد: شیخ قرضاوی و اتحاد علمای مسلمین که وی آن را تأسیس کرده است، قسمتی از این توطئه ها و اختلافات هستند. رسانه ها نیز نقش بزرگی به سود این افراد دارند به طوری که اکنون بیش از ۶۰ شبکه ماهواره ای برای ایجاد فتنه و بر ضد وحدت وجود دارد.

وی افزود: الازهر شریف برای جلوگیری از این شبکه ها فریاد برآورده است اما به دلیل کمبود امکانات، نتوانسته است نقش کارآمدی در این زمینه داشته باشد. یکی دیگر از اعتراضات علیه روش تکفیری ها، استغای شیخ «عبدالله بنبیه» از اتحادیه جهانی علمای مسلمان

